

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 4/14

Luksemburg, 16 stycznia 2014 r.

Wyroki w sprawach C-378/12 i C-400/12
Nnamdi Onuekwere / Secretary of State for the Home Department
Secretary of State for the Home Department / M.G.

Okresy pobytu w zakładzie karnym nie mogą być wzięte pod uwagę ani dla celów uzyskania zezwolenia na pobyt stały, ani w celu uzyskania większej ochrony przed wydaleniem

Podobnie, okresy odbywania kary pozbawienia wolności przerywają co do zasady ciągłość okresów wymaganych do uzyskania tych korzyści

Dyrektywa w sprawie prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu¹ pozwala obywatelom Unii przemieszczać się i przebywać na terytorium państwa członkowskiego innego niż to, którego są obywatelami, przez maksymalny okres trzech miesięcy bez konieczności spełnienia warunków lub formalności innych niż wymóg posiadania dokumentu podróży. Jednakże, jeśli prowadzą oni działalność zawodową lub posiadają wystarczające zasoby do zaspokojenia swoich potrzeb oraz pełne ubezpieczenie zdrowotne (na przykład jako studenci lub emeryci), mogą oni pozostać w tym innym państwie członkowskim przed dłuższy okres. W takim przypadku członkowie ich rodziny bez względu na to, czy są oni obywatelami Unii, czy nie, mogą również pozostać z nimi w tym państwie, pod warunkiem że ich obecność nie stanowi obciążenia dla systemu pomocy społecznej przyjmującego państwa członkowskiego i są oni objęci pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Obywatele Unii, którzy legalnie zamieszkują w przyjmującym państwie członkowskim przez nieprzerwany okres pięciu lat, mają prawo stałego pobytu w tym państwie. Prawo to nie podlega warunkom wymagany do tego, by móc pozostać w przyjmującym państwie członkowskim przez okres dłuższy niż trzy miesiące (prowadzenie działalności zawodowej, odbywanie studiów itd.). Członkowie ich rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich i którzy legalnie zamieszkiwali wraz z obywatelami Unii w przyjmującym państwie członkowskim przez nieprzerwany okres pięciu lat, także nabywają prawo stałego pobytu.

W tym kontekście przyjmujące państwo członkowskie nie może podjąć decyzji o wydaleniu wobec obywateli Unii lub członków ich rodzin, bez względu na przynależność państwową, którzy posiadają prawo stałego pobytu na jego terytorium, z wyjątkiem poważnych względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego. Podobnie decyzja o wydaleniu nie można zostać podjęta wobec obywatela Unii, który zamieszkiwał w przyjmującym państwie członkowskim przez poprzednie dziesięć lat, chyba że uzasadniają ją nadrzędne względy bezpieczeństwa publicznego określone przez to państwo członkowskie.

Sprawa C-378/12

W następstwie zawarcia związku małżeńskiego z obywatelką Irlandii, która skorzystała z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu w Wielkiej Brytanii, Nnamdi Onuekwere, obywatel nigeryjski, otrzymał pozwolenie na pobyt z pięcioletnim okresem ważności w tym państwie członkowskim. Podczas swojego pobytu w Zjednoczonym Królestwie, jako członek rodziny obywatela Unii, N. Onuekwere został kilkakrotnie skazany przez sądy brytyjskie za różne przestępstwa i pozbawiony wolności przez łączny okres trzech lat i trzech miesięcy.

¹ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158, s. 77 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 5, t. 5, s. 46).

Nnamdi Onuekwere wystąpił następnie o wydanie mu karty stałego pobytu, powołując się w szczególności na to, że skoro jego żona nabyła prawo stałego pobytu, jemu także należy przyznać to prawo. Ponadto podnosi, że łączna długość jego pobytu w Wielkiej Brytanii (wraz z okresami pobytu w zakładzie karnym) przekracza znacznie okres pięciu lat wymagany do uzyskania tego prawa. Poza tym podkreśla, że nawet jeśli okresy spędzone w więzieniu nie są zaliczane dla tego celu, suma okresów nieobejmujących pobytów w zakładzie karnym przekracza pięć lat.

Jako że wniosek o wydanie karty stałego pobytu został oddalony, N. Onuekwere wniósł sprawę do Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber), London (Zjednoczone Królestwo). Sąd ten zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy okresy pobytu w zakładzie karnym i okresy krótsze niż pięć lat, które poprzedzają uwięzienie wnioskodawcy i które po nim następują, mogą być brane pod uwagę dla celów uzyskania zezwolenia na pobyt stały.

W wydanym dzisiaj wyroku Trybunał przypomniał w pierwszej kolejności, że obywatel państwa trzeciego będący członkiem rodziny obywatela Unii, który skorzystał z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu, może zaliczyć dla celów nabycia prawa stałego pobytu tylko okresy, które spędził z tym obywatelem. W rezultacie **okresy, w których nie zamieszkiwał z tym obywatelem ze względu na pobyt w zakładzie karnym w przyjmującym państwie członkowskim, nie mogą być brane pod uwagę dla tego celu.**

Ponadto Trybunał stwierdził, że prawodawca Unii uzależnił uzyskanie prawa stałego pobytu od integracji zainteresowanej osoby w przyjmującym państwie członkowskim. Taka idea integracji nie opiera się zaś tylko na aspektach terytorialnych i czasowych, lecz także na czynnikach natury jakościowej dotyczących stopnia zintegrowania z przyjmującym państwem członkowskim. W tym względzie Trybunał zauważył, że orzeczenie przez sąd krajowy bezwarunkowej kary pozbawienia wolności może świadczyć o nieposzanowaniu przez zainteresowaną osobę wartości wyrażonych przez społeczeństwo przyjmującego państwa członkowskiego w jego prawie karnym. Uwzględnienie zatem okresów odbywania kary pozbawienia wolności dla celów nabycia prawa stałego pobytu w oczywisty sposób byłoby sprzeczne z celem, do którego dąży dyrektywa, ustanawiając prawo pobytu.

Wreszcie, z tych samych powodów Trybunał orzekł, że **okresy odbywania kary pozbawienia wolności w przyjmującym państwie członkowskim przerywają ciągłość pięcioletniego pobytu.** W rezultacie okresy, które poprzedzają okresy odbywania kary pozbawienia wolności i które po nich następują, nie mogą być sumowane w celu uzyskania minimalnej długości pięciu lat wymaganej do nabycia zezwolenia na pobyt stały.

Sprawa C-400/12

M.G. jest obywatelką portugalską zamieszkującą od 1998 r. w Zjednoczonym Królestwie, gdzie w 2003 r. nabyła prawo stałego pobytu. W 2009 r. została ona skazana przez sądy brytyjskie na 21 miesięcy kary pozbawienia wolności za znęcanie się nad jednym ze swoich dzieci. Gdy przebywała w więzieniu, władze brytyjskie nakazały wydalenie jej z terytorium Zjednoczonego Królestwa ze względów porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego.

M.G. zaskarżyła decyzję o wydaleniu przed sądami brytyjskimi, podnosząc w szczególności, że skoro zamieszkiwała przez ponad dziesięć lat w Zjednoczonym Królestwie, powinna korzystać z najwyższego poziomu ochrony, który prawo Unii zastrzega dla obywateli europejskich w dziedzinie wydalenia. Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber), London, przed którym toczy się sprawa, zwrócił się do Trybunału z pytaniem, czy pomimo pobytu w zakładzie karnym M.G. może korzystać z tej zwiększonej ochrony przed wydaleniem.

W swoim wyroku Trybunał stwierdził w pierwszej kolejności, że w przeciwieństwie do okresu wymaganego do nabycia prawa stałego pobytu, który rozpoczyna się wraz z rozpoczęciem legalnego pobytu danej osoby w przyjmującym państwie członkowskim, **dziesięcioletni okres pobytu wymagany do przyznania zwiększonej ochrony przed wydaleniem należy obliczać**

wstecz, od dnia wydania decyzji o wydaleniu tej osoby. Ponadto Trybunał uznał, że ten okres pobytu powinien być zasadniczo ciągły.

Następnie, w odniesieniu do związku pomiędzy integracją danej osoby ze społeczeństwem przyjmującego państwa członkowskiego a jej pobytem w zakładzie karnym, Trybunał orzekł, że z tych samych względów co przytoczone w wyroku wydanym w sprawie C-378/12 okresy odbywania kary pozbawienia wolności nie mogą być wzięte pod uwagę dla celów obliczenia dziesięcioletniego okresu pobytu.

Trybunał stwierdził wreszcie, że okresy pobytu w zakładzie karnym przerywają zasadniczo ciągłość pobytu niezbędną do przyznania zwiększonej ochrony. Jednakże Trybunał przypomniał, że w celu stwierdzenia, w jakim zakresie brak ciągłości pobytu uniemożliwia zainteresowanemu korzystanie ze zwiększonej ochrony, należy przeprowadzić całościową ocenę jego sytuacji. Podczas tej całościowej oceny wymaganej do stwierdzenia, czy zostały zerwane więzi integracyjne pomiędzy zainteresowanym a przyjmującym państwem członkowskim, organy krajowe mogą wziąć pod uwagę mające znaczenie aspekty związane z jego pobytem w zakładzie karnym. Podobnie w ramach tej całościowej oceny organy krajowe mogą wziąć pod uwagę okoliczność, że zainteresowana osoba, taka jak M.G., przebywała w przyjmującym państwie członkowskim przez dziesięć lat poprzedzających odbywanie przez nią kary pozbawienia wolności.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

Pełne teksty wyroków ([C-378/12](#) i [C-400/12](#)) znajdują się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793